

Brána

do sveta kníh a knižnice

ročník II./číslo 4
vychádza 1.10.2022

ISSN 2729-9171

vydáva Mestská knižnica Kysucké Nové Mesto

V tomto čísle sa dočítate:

Čo číta nadšenec histórie?
Cestujeme kade-tade
Dobrovoľníctvo v knižnici
Zoznámte sa s Joanne Rowlingovou
Z knižných noviniek vyberáme
Magnus predstavuje Harryho Pottera
Čo nás v knižnici potešilo?

Obsah

04 Z poličky

Nadšenec histórie P. Kvasnica

06 Šramot

Cestujeme kade-tade

08 Zoznámte sa

Joanne Rowlingová

10 Za oponou

Dobrovoľníctvo

11 Záložky

Novinky v knižnici

12 U Magnusa

Harry Potter

14 Omrvinky

Čo nás prekvapilo, potešilo

16 Notifikácie

Program, výročia

Z verejných zdrojov podporil
u. fond
na podporu
umenia

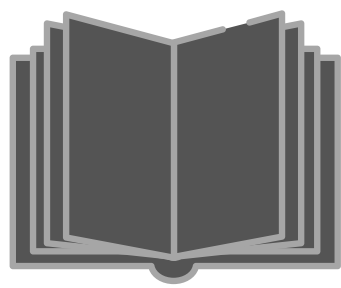
NA ÚVOD

V Mestskej knižnici Kysucké Nové Mesto sa neustále snažíme kráčať s dobou. Za posledných pár rokov sme zlepšili podmienky poskytovania služieb pre čitateľov prostredníctvom rekonštrukcie vykurovania, organizovania stále pútavejších podujatí a modernizácie priestoru.

Teší nás, že posledná z etáp rekonštrukcie bola zameraná na Oddelenie pre deti a mládež, a teda sme zatriktívili interiér aj pre našich najmenších čitateľov a návštevníkov. Vynovenie detského oddelenia bolo možné vďaka finančnému príspevku Fondu na podporu umenia, ktorý z verejných zdrojov podporil projekt Redizajn mestskej knižnice Kysucké Nové Mesto III. V mene všetkých návštevníkov a nás knihovníčok ďakujeme!

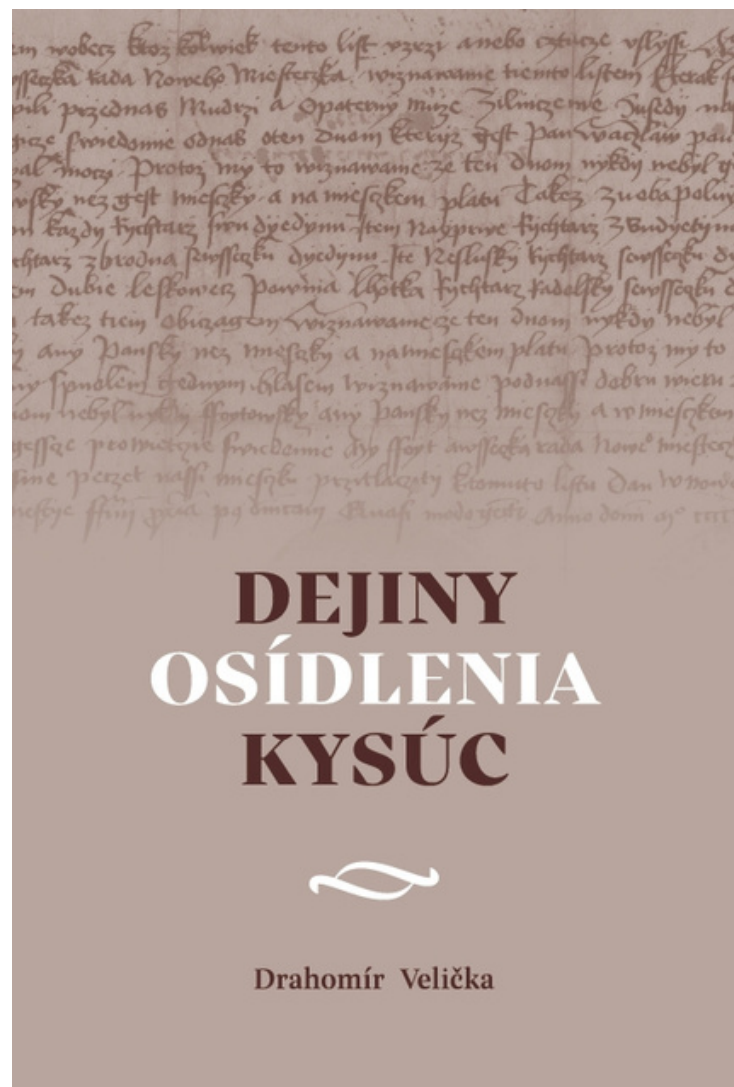
vaše knihovníčky

Peter Kvasnica je zakladateľom obľúbenej facebookovej skupiny Kysuckou krajinou, webovej stránky www.kysuckoukrajinou.sk a nadšenec histórie. Má 35 rokov a býva v Kysuckom Novom Meste. Vyštudoval vysokú školu sociálnej práce a v súčasnosti je zamestnaný ako vedúci pracovník v Centre sociálnych služieb Fantázia, Kysucké Nové Mesto. Pochádza však z Oščadnice. Je laik

a nadšenec histórie a archeológie, vyhľadáva a navštevuje historické miesta a archeologické lokality na Kysuciach a po Slovensku. Je zároveň členom občianskeho združenia Združenie na záchranu Starého hradu - Castrum Wara, ktoré sa snaží zachrániť kultúrne a historické dedičstvo. Navštívil už 77 slovenských hradov a hradných zrúcanín. O fotografie a informácie sa delí v rôznych skupinách na Facebooku.

Tak, ako je v rubrike Z poličky zvykom, položila som aj dobrovoľníkovi Petrovi Kvasnicovi ťažkú otázku. Ktorá kniha sa vám doteraz najviac páčila?

„Za mňa určite vedie kniha Dejiny osídlenia Kysúc od Drahomíra Veličku. Často ju využívam, pripomína mi detstvo, keď som s obľubou čítal knihy od Vojtecha Zamarovského,“ odpovedá Peter.

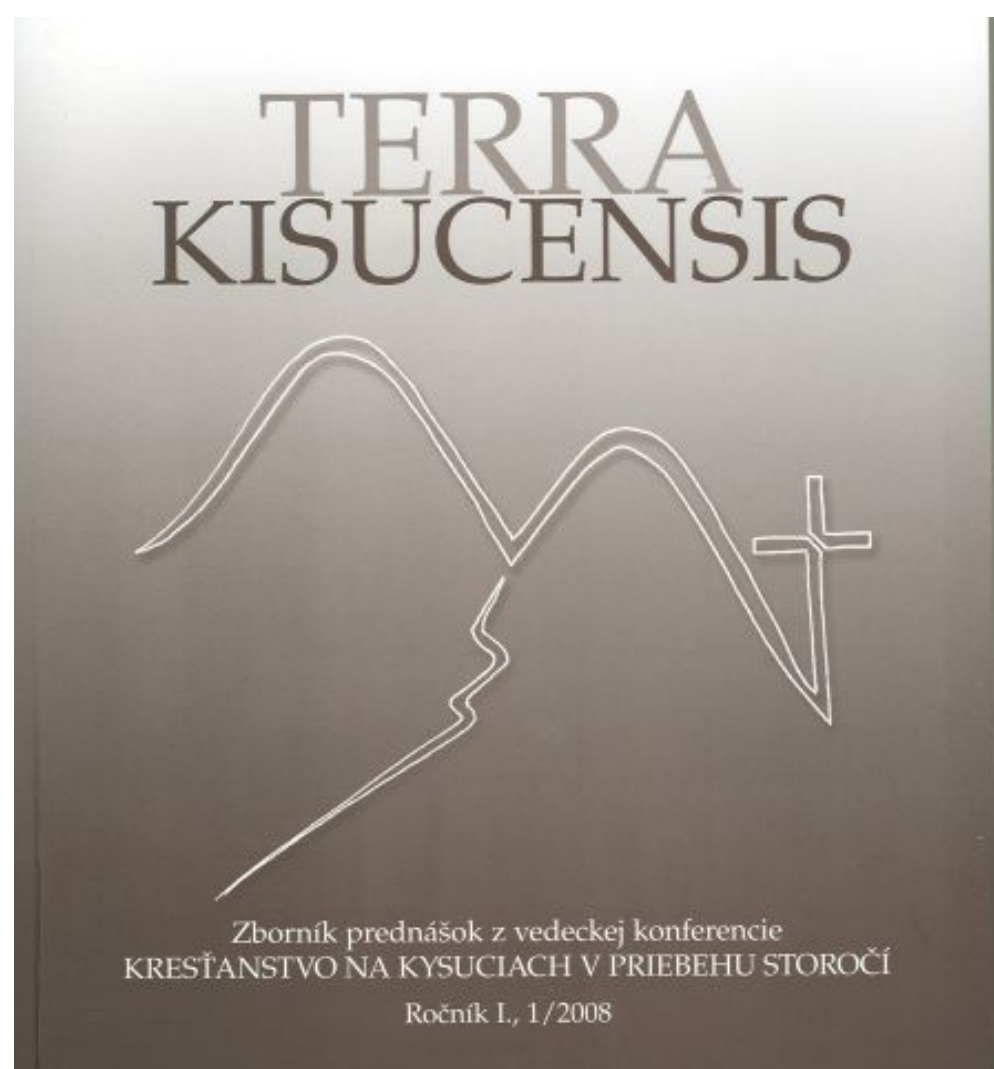
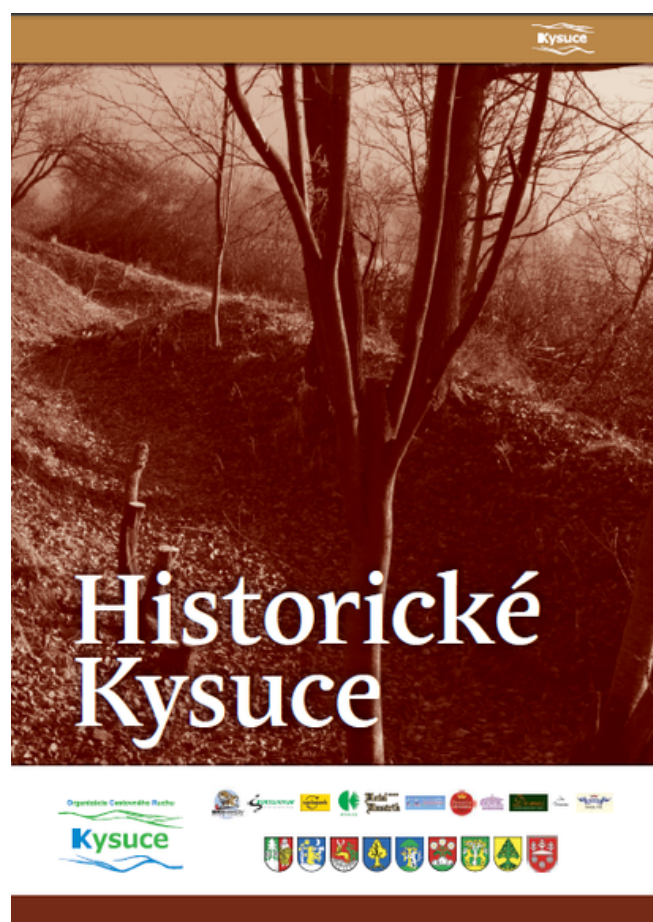
Kniha sa podrobne venuje osídleniu na Kysuciach od najstarších čias do 17. storočia. Rozdelená je na päť častí. V prvej sa autor venuje vývoju historiografie o osídlení Kysúc. Druhá časť diela je venovaná názvu a geografickému vymedzeniu regiónu. Tretia časť knihy prináša prehľad o pravekej a prehistorickej minulosti (kamenná doba, bronzová doba, železná a rímska doba, hradisková doba).

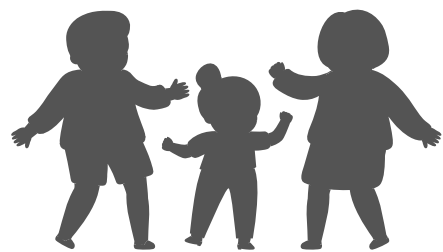
Vo štvrtej časti knihy sa autor venuje stredovekému osídleniu Kysúc (všeobecné pomery, farská organizácia, sídelná štruktúra - Budatínske panstvo, Strečnianske panstvo, Starohradské panstvo, zemianske majetky). Posledná časť knihy je venovaná novovekému osídleniu (prienik valachov na Kysuce, demografické pomery v 16. storočí, farská organizácia, sídelná štruktúra - valašské obce, kopaničiarske osídlenie, sídelná štruktúra - kopaničiarske obce).

Autorom publikácie je Drahomír Velička, slovenský historik a archivár so zameraním na históriu žilinského regiónu a historicko - geografický vývoj Kysúc. Je riaditeľom Štátneho archívu v Bytči, pobočka Čadca. Je autorom ďalších publikácií: Historické Kysuce, 2013 a zostavovateľ zborníkov Terra Kysucensis a Kresťanstvo na Kysuciach v priebehu storočí. Uvedené tituly nájdete v príručnej knižnici Mestskej knižnice Kysucké Nové Mesto.

Z nášho fondu od Drahomíra Veličku vyberáme:

Cestujeme kade-tade je názov série stretnutí cestovateľa so žiakmi kysuckonovomestských škôl. Aktérom podujatia je vždy čitateľ knižnice, ktorý prostredníctvom vlastných fotografií z rôznych krajín sveta priblíži deťom históriu, kultúru, tradície a napríklad jedlo krajiny. Takýmto spôsobom, bez zaplatenia letenky a ubytovania, navštívili školáci a čitatelia knižnice Austráliu, USA a Lotyšsko.

V knižnici deti privítali Júliu Ševčíkovú, ktorá už niekoľko rokov žije aj so svojou rodinou v USA, konkrétne v štáte Južná Karolína. Návštevníkov podujatia previedla americkým školstvom od škôlky po vysokú školu. Základná škola funguje väčšinou pomocou informačných technológií. Hlavnou pomôckou vyučovacieho procesu je

teda počítač, ktorý si žiaci základnej školy nenesia z domu, ale dostávajú v rámci vyučovania v škole. Vysoká škola je veľmi náročná na financie. Väčšina študentov si na zvládnutie štúdia berie pôžičky, ktoré sú schopní splatiť až vtedy, keď si nájdu zamestnanie.

Ďalšia cestovateľská téma prilákala prázdninujúce deti do knižnice a spolu s nimi sme cestovali až do ďalekej Austrálie v sprievode Miroslava Kašpera. Pripravil si pre deti pútavú prezentáciu s množstvom fotografií z miest, ktoré navštívil. Prezradil, že Austrália je rajom surferov, kvôli svojej optimálnej polohe. Deti mali možnosť vidieť, ako surferi trénujú postoj na doske najskôr na suchu a potom sa púšťajú na svoju prvú vlnu. A keď sa hovorilo o surfovaní, boli spomenutí aj žraloci. Národným zvierateľom, ktoré má čestné miesto v štátnom znaku je však kengura, v Austrálii ich žije 40 miliónov.

Miroslav Kašper pripomenul aj to, že obyvateľmi tohto kontinentu sú Aborigéni, ktorí sa vyznačujú unikátnou kultúrou a folklórom. Tí sa pod vplyvom kolonizácie často dostávali na okraj spoločnosti. Dnes hrávajú na nástroji podobnom našej fujare vo veľkomestách a sú atrakciou pre turistov.

Na výlet do rodného Lotyšska zobrala deti Alica Vlčková. Lotyšská rodáčka sa na Slovensko vydala a pracuje ako učiteľka anglického jazyka na ZŠ Nesluša. Svoju krajinu prišla predstaviť prostredníctvom prezentácie a interaktívneho kvízu asi päťdesiatim slovenským deťom. Krajina v mnohom podobná Slovensku privítala deti aspoň takto cez online priestor. Dozvedeli sa o jej rozlohe, rastlinstve a prírodných podmienkach. Búrľivá história Lotyšska sa odzrkadlila hlavne v primknutí obyvateľov Lotyšska k ich ľudovým tradíciám. Veľmi radi si obliekajú ľudové kroje, často ich nosia počas osláv a iných slávností. Jeden z najväčších festivalov, ktorý sa tam koná, je známy ako Lotyšský festival piesní a tancov. Prvýkrát sa slávil v roku 1873. Je považovaný za jeden z významných kultúrnych podujatí v krajine a jeden z najväčších amatérskych zborových podujatí na svete. Festival navštevuje približne 30 000 účastníkov, spievajú ľudové piesne, tancujú ľudové tance. Na záver prednášajúca všetkých očarila lotyšskými tancami a hrami, ktoré si prítomné deti mohli aj reálne odskúšať.

Autorka známej série o Harrym Potterovi sa narodila 31.7.1965 neďaleko Bristolu. Jej rodičia milovali čítanie, a tak malá Joanne vyrastala obklopená knihami. Písať začala už ako šesťročná. Napísala vtedy poviedku o králikovi menom Králik, ktorý dostal osýpky. V jedenástich rokoch napísala svoj prvý román o siedmich prekliatych diamantoch a ľuďoch, ktorí ich vlastnili.

V mladosti žila v Paríži, Londýne, v severnom Portugalsku, momentálne býva s manželom Neilom Murrayom a tromi deťmi v Edinburghu. Pracovala ako výskumníčka pre Amnesty International, učiteľka angličtiny v Portugalsku, neskôr učila na školách v Edinburghu a popritom sa vo voľnom čase venovala písaniu.

Joanne Rowlingová študovala francúzsky jazyk a klasickú filológiu na univerzite v Exeteri. Latinčinu, ktorú sa tu naučila, využila v čase, keď písala Harryho Pottera. Názvy mnohých kúziel majú svoj pôvod práve v tomto starobylom jazyku.

Autorka je známa predovšetkým tvorbou pre deti, venuje sa však aj písaniu kníh pre dospelých. V roku 2012 jej vyšiel román s názvom Prázdne miesto (*The Casual Vacancy*). Pod menom Robert Galbraith začala tiež písať sériu Cormoran Strike o súkromnom detektívovi. Podľa vlastných slov sa rozhodla písať pod pseudonymom z toho dôvodu, aby dostala neprikrášlenú spätnú väzbu ako spisovateľka. Knižne zatiaľ vyšlo päť častí v slovenčine. Rowlingovej detektívne príbehy sa dostali aj na televízne obrazovky v podobe seriálu pod názvom Strike.

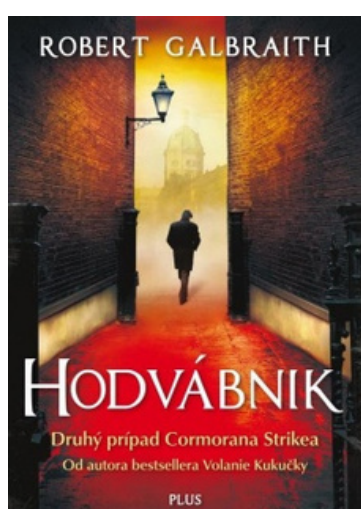

Prázdné miesto

Po nečakanej smrti štyridsiatnika Barryho Fairbrothera ostane mesto Pagford v šoku. Prázdné miesto, ktoré po Barrym zostane v miestnom zastupiteľstve, sa zakrátko stane katalyzátorom najväčšej vojny, akú mesto zažilo.

Volanie kukučky (Cormoran Strike 1)

Keď sa slávna modelka Lula Landry vrhne dolu z balkóna v londýnskej štvrti Mayfair, vyšetrovatelia usúdia, že šlo o samovraždu. Lenže jej brat má stále pochybnosti, a aby zistil pravdu o jej smrti, najme si súkromného detektíva.

Hodvábnik (Cormoran Strike 2)

Keď spisovateľa Owena Quinea vyhlásia za nezvestného, jeho manželka sa obráti na súkromného detektíva Strikea. Najskôr si myslí, že sa len na niekoľko dní vytratil, aby mohol byť osamote. Ide však o viac, ako si Quineova manželka myslí.

V službách zla (Cormoran Strike 3)

Predstavte si, že jedného dňa dostanete balíček s odseknutou nohou. Cormoran Strike si spomenie na štyri osoby z minulosti, ktoré sa neštítia ani najhoršieho násillia a mohli by mať tento odporný zločin na svedomí.

Smrtiaca biela (Cormoran Strike 4)

„Videl som, ako zabili dieťa!“ S týmito slovami vtrhne dezorientovaný mladý muž do kancelárie súkromného detektíva a núti ho, aby vyšetroval zločin, svedkom ktorého sa stal ako malý chlapec.

Búrlivá krv (Cormoran Strike 5)

Počas rodinnej návštevy v Cornwalle oslovia Cormorana Strikea, aby sa pozrel na prípad zmiznutia Margot Bamboroughovej z roku 1974. Strike sa rozhodne, že jeden prípad navyše jeho detektívnej agentúre nijako neublíži.

Zdroje k obrázkom:

<https://literature.britishcouncil.org/writer/j-k-rowling>

<https://www.preskoly.sk/>

Zamestnanci kultúrnych inštitúcií a organizácií mesta, ale aj rôzni ľudia, ktorí vykonávajú zaujímavé povolania, prichádzajú do mestskej knižnice, aby sa podelili o zručnosti, skúsenosti a vedomosti zo svojej profesie.

Lucia Koreňová a Jana Franc z Yoga Studia v Kysuckom Novom Meste prijali pozvanie stráviť s nami rozprávkové dopoludnie. Na cvičebné podložky si posadali inštruktorky, knihovníčky, učiteľky a predškoláci a užili si perfektne pripravené spojenie jogových a dychových cvičení s rozprávkovým príbehom.

Do knižnice prijal pozvanie atlét a účastník olympijských hier v Atlante v roku 1996 Peter Tichý. Na podujatie prišli tiež psíky so svojimi cvičiteľmi z L-dog Kysucké Nové Mesto. Eva Gašpíriková, Katka Kyselová a Lukáš Laurenčík pridali zopár ukážok výcviku psov.

Vďaka veliteľovi hasičov z Dobrovoľného hasičského zboru KNM Miroslavovi Kuricovi a jeho spolupracovníkom mali Kysučania pred mestskou knižnicou možnosť uvidieť hasičské auto s posádkou štyroch hasičov. Podujatie bolo zamerané na tému ohňa, požiaru a hasičského povolania.

Členovia šermiarskej skupiny Cechu Terra de Selinnan pod vedením Filipa Višňovského predstavili deťom zážitkovou formou život ťažkoodencov na koňoch. Dvaja z päťice dobrovoľníkov dokonca predviedli konflikt a následne v plnej kráse i svoje šermiarske umenie.

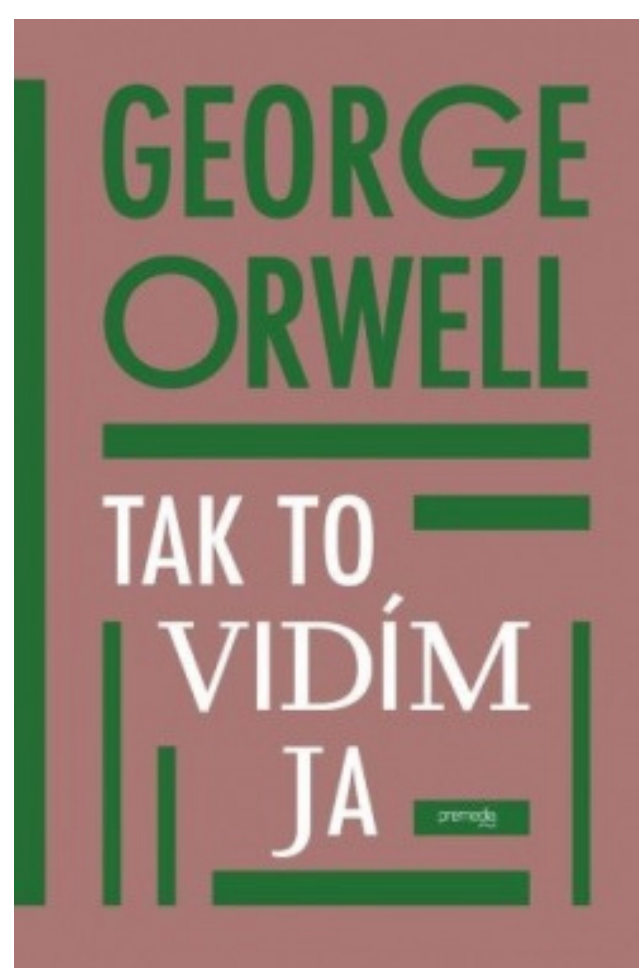
Medzi deti prišli mestskí policajti. Témou podujatia boli pravidlá cestnej premávky z pohľadu detského chodca. Zasadacia knižnice sa zmenila na dopravné ihrisko.

Z verejných zdrojov podporil

u. fond na podporu umenia

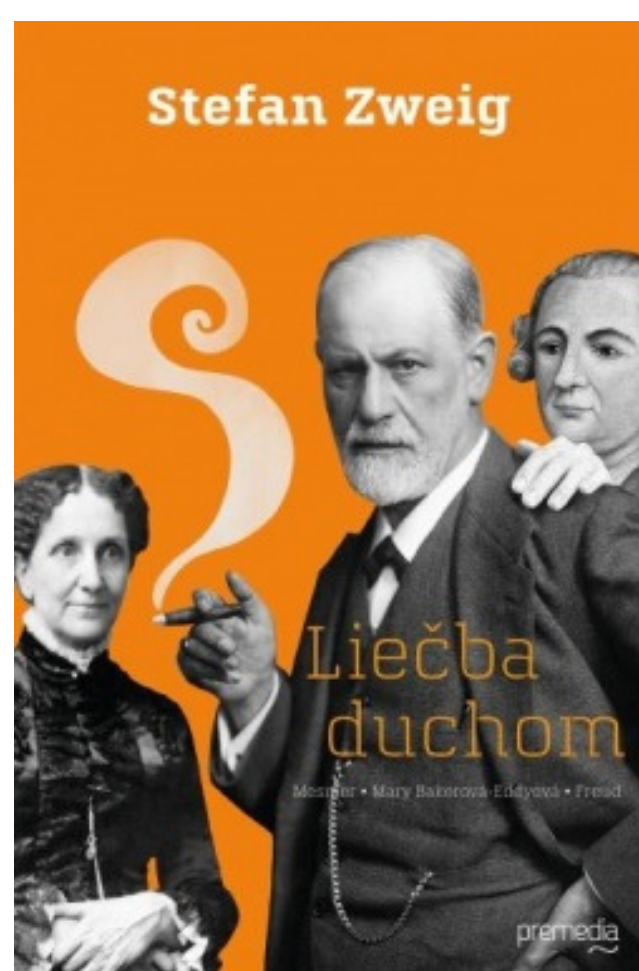
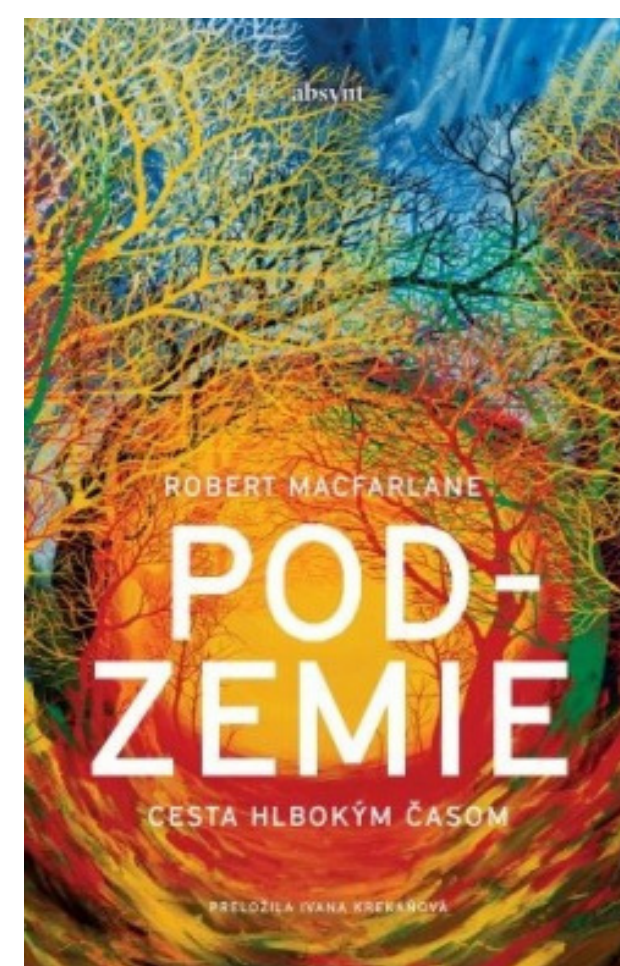

Tak to vidím ja (George Orwell)

Ťažiskom tohto výberu je osemdesiat autorových stĺpčekov, ktoré v štyridsiatych rokoch písal pre týždenník Tribune. Tie dopĺňa rozsiahly výber jeho esejí a recenzií. Práve na tomto širokom a tematicky rôznorodom priestore vidieť Orwellovu žurnalistickú zdatnosť, svetonázorovú orientáciu a názorovú vyhranenosť.

Podzemie (Robert Macfarlane)

Autor sa pozerá okolo seba a snaží sa predstaviť, čo po nás nájde akýsi budúci výskumník, a ako bude interpretovať naše konanie. Podzemie je hlboká cesta strojom času do našej budúcnosti, pri ktorej nám Robert Macfarlane kladie zdanlivo jednoduchú otázku: Sme dobrými predkami?

Liečba duchom (Stefan Zweig)

Kniha predstavuje troch priekopníkov psychologických liečebných metód, ktoré z dnešného pohľadu vyzerajú často bizarne. Anton Mesmer bol označovaný ako praotec hypnózy a psychoterapie, Mary Bakerová Eddyová verila, že má kľúč k vyliečeniu všetkých chorôb a Sigmund Freud pomocou analýzy pacientovej duše odhalil nevedomie ako možnú podstatu choroby.

Myšlienka napísať Harryho Pottera sa zrodila v hlave Joanne Rowlingovej v roku 1990, keď čakala na meškajúci vlak z Manchesteru do Londýna. Nasledujúcich päť rokov vymýšľala dejovú líniu k všetkým siedmim dielom série. Poznámky k príbehu písala na rôzne útržky papiera, neskôr knihu prepísala na starom písacom stroji.

Rukopis knihy na začiatku odmietlo vydať až dvanásť vydavateľov. Prvý diel Harryho Pottera vyšiel napokon v roku 1997 vo vydavateľstve Bloomsbury pod názvom Harry Potter and the Philosopher's Stone. Na obálke knihy autorku uviedli ako J. K. Rowling. Vydavateľ sa obával, že by kniha nezaujala chlapčenské čitateľské publikum, ak by vedeli, že autorom je žena. Rowlingová pritom nemá stredné meno. Iniciálku K. si zvolila podľa svojej starej mamy Kathleen.

Harry Potter prekonal niekoľko rekordov. Siedma časť sa v roku 2007 stala najrýchlejšie predávanou knihou vôbec, keď sa za 24 hodín v Spojenom kráľovstve predalo 2,65 milióna výtlačkov. Série bola preložená do osemdesiatich jazykov a na celom svete sa predalo viac ako 500 miliónov kníh. Vďaka Harrymu Potterovi sa Rowlingová stala prvou spisovateľkou, ktorá zarobila miliardu dolárov písaním kníh. Niekoľko miliónov už autorka rozdala rôznym charitám.

O sérii:

Harry Potter je sirota, žije u príšerných príbuzných a až do svojich jedenástych narodenín si myslí, že je obyčajný chalan. Lenže potom dostane záhadné listy, navštívi ho sympatický obor a oznámi mu, že ho prijali na Rokfortskú strednú čarodejnícku školu. Tam sa Harry naučí hrať metlobal a stretne sa v boji so svojim úhlavným nepriateľom. Dôvod, prečo sa to všetko stane, je jasný. Harry Potter je čarodejník! Na Rokforte zažije Harry mnohé, často i veľmi nebezpečné dobrodružstvá. Prvých sedem častí mapuje jednotlivé školské roky Harryho Pottera. Ôsmy diel série vyšiel v podobe scenára, keďže pôvodne bol zamýšľaný iba ako divadelná hra.

Harry Potter je dnes už považovaný za fenomén. Kniha, ktorú autorka písala v ťažkých životných podmienkach, jej napokon priniesla obrovskú popularitu nielen medzi deťmi, ale aj u dospelých. Harryho kúzlo spočíva azda v tom, aký blízky (odhliadnuc od jeho čarodejných schopností) je bežnému čitateľovi. Sám sa nepovažuje za výnimočného, hoci jeho meno je v kúzelníckom svete známe každému čarodejníkovi. Nepripisuje si všetky zásluhy a pozná silu priateľstva. Učí nás, že bojovať so zlom sa oplatí aj vtedy, keď sa zdá, že vyhrať je nemožné.

Z tvorby Joanne Rowlingovej pre deti a mládež:

Rozprávky barda Beedla

Metlobal v priebehu vekov

Fantastické zvery a ich výskyt

Fantastické zvery pôvodný scenár

Fantastické zvery čarovná príručka k filmu

Grindelwaldove zločiny pôvodný scenár

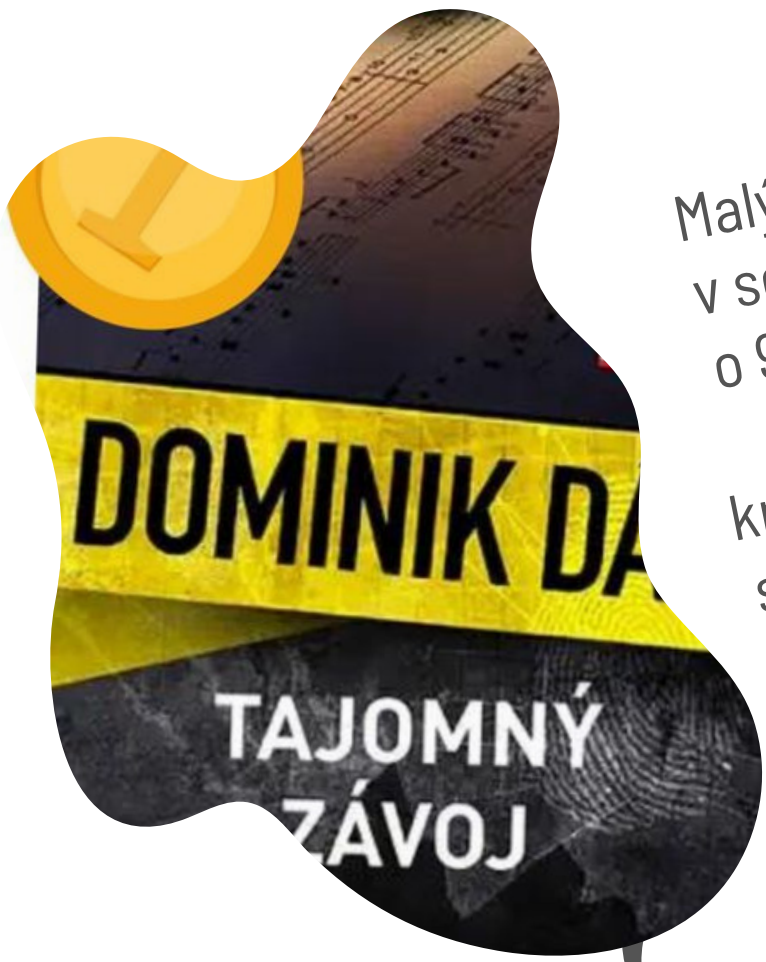
Ikabog

Vianočné prasiatko

Omrvinky

Čo nás potešilo

Malý významný rekord v septembri: V jeden deň o 9:00 sme knihu dostali darom, v ten deň sme knihu zaevidovali, nalepili signatúru, opečiatkovali, prideli prírastkové číslo, obalili, skatalogizovali a o 14:00 hod i vypožičali.

Nadácia Tesco v rámci programu Vy rozhodujete, my pomáhame podporí mestskú knižnicu sumou 300€ aj v druhom polroku.

Knižnica sa pustila do organizovania záujmovej činnosti v spolupráci s Centrom voľného času v Kysuckom Novom Meste.

Nový krúžok sa volá Vševedko v knižnici.

Do regálov Oddelenia pre deti a mládež sa dostalo Kúzelné čítanie.

Rozbehli sme knižný klub. Za nami sú prvé dve stretnutia plné inšpiratívnych rozhovorov nielen o knihách.

Počas prázdnin sme sa zapojili do celoslovenského podujatia s názvom Prečítané leto.

22 predajcov, viac ako 1000 kníh, CDčiek, LPčiek a aj časopisov v ponuke, 5 hodín predajného času a viac ako 200 predaných kníh - to je sumár knižnej burzy.

Dobrá kniha má zaujať od prvej vety. Počas septembra si mohli čitatelia požičať knihy zabalené v papieri, kde bola na prednej strane prepísaná prvá veta príbehu.

Z verejných zdrojov podporil

u. fond na podporu umenia

Od júla sa deti tešia z nového pódia. Veríme, že táto novinka sa osvedčí v bežné dni i počas realizovania podujatí. Projekt Redizajn Mestskej knižnice Kysucké Nové Mesto III. z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

5.10.
10:00

Cestujeme do Mexika - Zuzana Pavlusiková porozpráva o cestovateľských zážitkoch a miestnych tradíciách

24.10.-19.11.

Výpredaj kníh - vyberte si z bohatej ponuky kníh vyradených z fondu knižnice

27.10.
18:00

Strašidelné čítanie - podujatie pre deti, len na pozvánku

18.11.
10:00

Beseda so spisovateľmi Katarínou Soykou a Antonom Stiffelom - zmena termínu vyhradená

6.12.-23.12.
každý pracovný deň

Mikulášska nádielka - každý pracovný deň si jeden detský čitateľ môže vybrať darček z adventného kalendára

3.10.1762

Narodil sa Anton Bernolák, kodifikátor prvej spisovnej slovenčiny, tzv. bernolákovčiny

16.10.2002

V Egypte bola otvorená Bibliotheca Alexandrina, knižnica odkazujúca na starobylú Alexandrijskú knižnicu

14.11.1907

Narodila sa švédka spisovateľka Astrid Lindgrenová

28.11.1907

Narodil sa taliansky spisovateľ Alberto Moravia

2.12.1867

Charles Dickens prvýkrát verejne čítal v USA

17.12.1892

Vyšlo prvé vydanie časopisu Vogue